

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 3.

ISSN 2307-2156

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.3.13>

УДК 378.014

Ю. О. Коломоєць,

*к. ю. н, доцент, доцент кафедри менеджменту і права,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5379-5228>

АНТИКОРУПЦІЯ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Y. Kolomoiets,

*PhD in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Management and Law, Dnipro State Agrarian and Economic University*

ANTI-CORRUPTION AND INTEGRITY IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM

Проблема антикорупції та академічної доброчесності у системі вищої освіти набуває особливої значущості в умовах реформування освітньої сфери та інтеграції України до європейського освітнього простору. Корупційні практики у закладах вищої освіти негативно впливають на якість підготовки

фахівців, знижують довіру суспільства до інституту освіти та гальмують сталий розвиток держави.

У статті комплексно досліджується проблема антикорупції та утвердження принципів академічної доброчесності в системі вищої освіти України в умовах інтенсивних сучасних соціально-економічних трансформацій та євроінтеграційних процесів. Актуальність теми зумовлена необхідністю подолання системних деформацій в освітньому середовищі, які перешкоджають формуванню якісного людського капіталу. У межах дослідження ґрунтовно розкривається сутність корупційних ризиків, що виникають у фінансово-господарській та освітньо-науковій діяльності закладів вищої освіти. Автором детально аналізуються основні форми та прояви корупції, зокрема академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація результатів досліджень, а також прояви протекціонізму та конфлікту інтересів.

Визначається ключова роль академічної доброчесності як стратегічного інструменту запобігання корупційним практикам та фундаменту для розбудови довіри між усіма учасниками освітнього процесу. Особливу увагу в роботі приділено аналізу нормативно-правового забезпечення антикорупційної політики, зокрема відповідності внутрішніх положень університетів Законам України «Про освіту» та «Про запобігання корупції». Досліджено інституційні механізми реалізації антикорупційних стратегій, включаючи діяльність уповноважених підрозділів з питань виявлення корупції та етичних комісій.

Обґрунтовано цілісну систему напрямів удосконалення антикорупційних заходів у закладах вищої освіти з урахуванням європейських стандартів (ESG) та кращого національного досвіду. Наголошено на важливості цифровізації управлінських процесів, запровадження прозорих процедур оцінювання знань та формування стійкої культури доброчесності через просвітницькі заходи. Сформульовано висновки щодо необхідності

постійного моніторингу ефективності антикорупційних програм як запоруки стійкого розвитку вищої школи.

The article provides a comprehensive and systematic study of the multifaceted problem of anti-corruption and the establishment of academic integrity principles within the higher education system of Ukraine. This research is conducted against the backdrop of intensive modern socio-economic transformations and ongoing European integration processes. The relevance of this topic is deeply rooted in the urgent necessity to overcome systemic deformations within the educational environment, which significantly hinder the formation of high-quality human capital and diminish the international prestige of national universities. Within the framework of this research, the essence of corruption risks arising in both the financial-economic and educational-scientific activities of higher education institutions is thoroughly revealed and categorized.

The author provides a detailed analysis of the primary forms and manifestations of corruption, including but not limited to academic plagiarism, fabrication, and the falsification of research results. Furthermore, the study examines subtle manifestations such as protectionism, nepotism, and various types of conflicts of interest during the examination and certification processes. A central thesis of the work is the identification of academic integrity as a strategic and fundamental instrument for preventing corrupt practices. It serves as the bedrock for building sustainable trust between all participants in the educational process—students, faculty, and administration.

Special attention in the research is devoted to the critical analysis of the regulatory and legal framework supporting anti-corruption policies. This includes assessing the compliance of internal university regulations with the Law of Ukraine "On Education" and the Law "On Prevention of Corruption." The study investigates institutional mechanisms for implementing anti-corruption strategies, specifically focusing on the activities of authorized units for corruption detection and the role of ethics committees in resolving disputes.

The author substantiates a holistic system of directions for improving anti-corruption measures in higher education institutions, taking into account the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) and the best national practices. The study emphasizes the paramount importance of digitalizing management processes, introducing transparent and automated procedures for evaluating students' knowledge, and fostering a resilient culture of integrity through continuous educational initiatives and awareness campaigns. The final conclusions highlight the necessity for constant monitoring and evaluation of the effectiveness of anti-corruption programs as a prerequisite for the sustainable development and global competitiveness of the higher education system.

Ключові слова: антикорупція, академічна доброчесність, вища освіта, корупційні ризики, освітня політика, управління закладом вищої освіти.

Keywords: anti-corruption, academic integrity, higher education, corruption risks, educational policy, university governance.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Система вищої освіти в Україні перебуває в умовах глибоких трансформацій, зумовлених євроінтеграційними процесами, реформуванням публічного управління, цифровізацією та зростанням суспільних вимог до якості освітніх послуг. У цих умовах особливої актуальності набувають питання запобігання корупції та забезпечення академічної доброчесності як фундаментальних принципів функціонування закладів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема антикорупції та доброчесності досліджується на кількох рівнях. Т. Фішман та Е. Дебора заклали основи розуміння академічної доброчесності як глобального етичного стандарту. На інституційному рівні праці М. Мельника, С. Квіта та А. Ситника присвячені побудові систем внутрішнього забезпечення

якості та законодавчому регулюванню освітнього процесу в Україні. Корупційні ризики та методи їхньої мінімізації аналізують О. Ковальчук та М. Бутиріна, фокусуючись на зміні управлінської культури. Міжнародний досвід представлений у звітах Transparency International (Global Corruption Report: Education), OECD та ЮНЕСКО, які формують базу стандартів, на які спирається сучасна реформа вищої освіти. Практичні рекомендації НАЗЯВО слугують основою для імплементації політики доброчесності в українських університетах.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз антикорупційних механізмів і принципів академічної доброчесності у системі вищої освіти України, визначення основних корупційних ризиків та обґрунтування напрямів удосконалення правового й організаційного забезпечення доброчесного освітнього середовища.

Для досягнення поставленої мети використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: аналіз і синтез, формально-юридичний, системно-структурний, порівняльно-правовий, а також метод узагальнення управлінської практики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Корупція у сфері вищої освіти становить системну загрозу національній безпеці, оскільки призводить до девальвації освітніх результатів, формування фахівців з недостатнім рівнем професійної компетентності, порушення принципів рівності та справедливості доступу до освіти. У свою чергу, академічна доброчесність виступає не лише етичною категорією, а й правовим та управлінським інструментом забезпечення якості освітньої діяльності [1; 2].

Система вищої освіти відіграє визначальну роль у формуванні інтелектуального, професійного та морального потенціалу суспільства. Саме у закладах вищої освіти відбувається підготовка майбутніх фахівців, управлінців, науковців і лідерів громадської думки, від рівня доброчесності яких значною мірою залежить сталий розвиток держави. Водночас вища освіта не є ізольованою від загальносуспільних проблем, зокрема від явища корупції,

яке підриває довіру до освітніх інституцій, знижує якість освітніх послуг і нівелює принципи соціальної справедливості.

Корупція у сфері вищої освіти має системний характер і проявляється на різних рівнях – від вступу до закладів вищої освіти до оцінювання результатів навчання, присвоєння наукових ступенів і здійснення управлінських рішень. У таких умовах особливої актуальності набуває питання формування та впровадження ефективної антикорупційної політики, заснованої на принципах академічної доброчесності, прозорості та підзвітності.

Метою цієї статті є комплексний аналіз антикорупції та доброчесності в системі вищої освіти, визначення основних проблем і ризиків, а також обґрунтування шляхів удосконалення механізмів запобігання корупції в освітньому середовищі.

Корупція традиційно розглядається як використання посадових повноважень з метою одержання неправомірної вигоди. У сфері вищої освіти корупція набуває специфічних форм, пов'язаних з особливостями освітнього процесу, академічної автономії та багаторівневої системи управління. Вона може проявлятися як у відкритих, так і в латентних формах, що ускладнює її виявлення та подолання.

Корупційні практики в освіті небезпечні не лише через прямі матеріальні збитки, але й через довгострокові негативні наслідки: зниження якості освіти, девальвацію дипломів, формування толерантного ставлення до порушень норм права та моралі. У результаті корупція в освіті відтворює корупцію в інших сферах суспільного життя.

Однією з найбільш чутливих сфер щодо корупційних ризиків є процедура вступу до закладів вищої освіти. Незважаючи на впровадження зовнішнього незалежного оцінювання та електронних систем подання документів, залишаються ризики маніпулювання конкурсними списками, зловживань під час проведення творчих конкурсів та іспитів.

Наявність корупції на етапі вступу підриває принцип рівного доступу до освіти та формує у абітурієнтів переконання в тому, що успіх залежить не від знань, а від неформальних зв'язків або фінансових можливостей.

Поширеними формами корупції у процесі навчання є хабарництво за позитивні оцінки, допуск до іспитів або захисту кваліфікаційних робіт, а також примушування студентів до оплати додаткових «послуг». Такі практики спотворюють систему оцінювання, знижують мотивацію до навчання та сприяють формуванню професійної некомпетентності.

У сфері наукових досліджень корупція проявляється у формі плагіату, фабрикації результатів досліджень, необґрунтованого присвоєння авторства, а також зловживань під час присудження наукових ступенів і вчених звань. Такі дії підривають довіру до наукових результатів і знижують міжнародний авторитет національної науки.

Нормативно-правове регулювання антикорупційної діяльності та академічної доброчесності в Україні характеризується багаторівневою структурою, що поєднує загальне антикорупційне законодавство та спеціальні норми у сфері освіти. Базисом цієї системи є Закон України «Про запобігання корупції», який визначає правові засади функціонування превентивних механізмів, правила етичної поведінки та порядок врегулювання конфлікту інтересів, що є надзвичайно актуальним для академічного середовища. Водночас, специфічні аспекти освітньої діяльності врегульовані Законом України «Про освіту» (зокрема статтею 42), яка вперше на законодавчому рівні закріпила поняття академічної доброчесності, визначила її складники та встановила перелік видів порушень, таких як академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація.

Особливу роль у системі забезпечення якості відіграє Закон України «Про вищу освіту», який делегує закладам вищої освіти (ЗВО) повноваження щодо створення внутрішніх систем забезпечення якості, невід'ємною частиною яких є дотримання академічної етики. Важливим елементом правового забезпечення є нормативні акти Міністерства освіти і науки України

та Кабінету Міністрів, що регламентують порядок скасування рішень про присудження ступенів у разі виявлення фактів порушення доброчесності. Це створює дієвий механізм юридичної відповідальності, який виходить за межі суто дисциплінарних стягнень. Крім того, не можна ігнорувати вплив національних стандартів (ДСТУ) та міжнародних рекомендацій, які поступово імплементуються у вітчизняну практику.

Інституційний рівень нормативного забезпечення представлений локальними актами ЗВО. Адміністрація університетів, користуючись принципом автономії, розробляє внутрішні Кодекси честі, Положення про комісії з питань етики та процедури перевірки наукових робіт на запозичення. Важливим етапом розвитку правового поля стало створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), чії критерії акредитації освітніх програм безпосередньо включають вимогу щодо наявності та реального функціонування механізмів дотримання доброчесності. Таким чином, сучасне нормативно-правове забезпечення трансформується від декларативних гасел до жорстких регламентів, що інтегрують український освітній простір у європейське правове поле. Подальше вдосконалення законодавства має бути спрямоване на деталізацію процедур захисту викривачів (whistleblowers) в університетах та уніфікацію стандартів перевірки робіт на наявність тексту, згенерованого штучним інтелектом.

Однією з антикорупційних категорій є академічна доброчесність

Академічна доброчесність є сукупністю етичних принципів і правил, яких мають дотримуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та здійснення наукової діяльності. Вона включає чесність, відповідальність, справедливість, повагу до авторського права та нетерпимість до плагіату, списування й інших форм академічних порушень.

У контексті антикорупційної політики академічна доброчесність виступає превентивним механізмом, спрямованим на формування внутрішніх моральних обмежень, що знижують імовірність корупційної поведінки.

Дотримання принципів доброчесності створює підґрунтя для довіри між студентами, викладачами та адміністрацією закладів вищої освіти.

Адміністрація закладу вищої освіти (ЗВО) відіграє стратегічну та організаційну роль у впровадженні антикорупційних стандартів, виступаючи головним архітектором внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Ефективність антикорупційної політики безпосередньо залежить від «тону зверху» (tone at the top) — позиції керівництва, яка має демонструвати нульову толерантність до будь-яких проявів недоброчесності. Основна функція адміністрації полягає у створенні належного нормативно-інституційного фундаменту, що включає розробку та регулярне оновлення Кодексу академічної доброчесності, Положення про виявлення та запобігання плагіату, а також розбудову прозорості структури управління. Важливим аспектом є забезпечення діяльності спеціалізованих підрозділів — відділів внутрішнього аудиту, антикорупційних уповноважених та етичних комісій, які повинні мати достатній рівень автономії від безпосереднього впливу керівництва для об'єктивного розгляду справ про порушення.

Окрім нормативного регулювання, адміністрація відповідальна за розробку та впровадження технологічної інфраструктури доброчесності. Це передбачає фінансування та інтеграцію ліцензійних антиплагіатних систем, створення відкритих репозитаріїв для оприлюднення кваліфікаційних робіт та наукових публікацій, що забезпечує публічний контроль за інтелектуальними продуктами університету. Організаційна роль менеджменту також проявляється у системному підвищенні кваліфікації персоналу: проведенні тренінгів, вебінарів та семінарів з питань етики для викладачів і адміністративного персоналу. Це сприяє подоланню правового нігілізму та формуванню єдиного розуміння стандартів академічної праці на всіх ієрархічних рівнях закладу.

Окремим вектором діяльності адміністрації є забезпечення прозорості фінансово-господарської діяльності. Університетський менеджмент має впроваджувати відкриті процедури державних закупівель, оприлюднювати

інформацію про надходження та використання коштів, а також забезпечувати справедливий розподіл ресурсів на наукові гранти та преміювання. Створення зрозумілих і прозорих правил просування по службі та обрання на посади (merit-based system) мінімізує ризики непотизму та фаворитизму, які є підґрунтям для корупційних зловживань. Таким чином, роль адміністрації виходить за межі простого адміністрування; вона полягає у створенні такої екосистеми, де дотримання правил є простішим і вигіднішим, ніж їх порушення, а кожен учасник освітнього процесу відчуває захищеність та справедливість.

Формування культури академічної доброчесності в університетському середовищі є двостороннім процесом, що вимагає активної та свідомої участі як науково-педагогічних працівників, так і здобувачів вищої освіти. Культура доброчесності не може бути нав'язана виключно адміністративними наказами «зверху»; вона виникає як результат щоденної взаємодії, де етична поведінка стає соціальною нормою. У цьому контексті роль викладача трансформується з контролера у ментора та рольову модель. Викладач формує стандарти через особистий приклад: дотримання авторського права, оновлення навчальних матеріалів, об'єктивність та прозорість критеріїв оцінювання. Участь викладачів передбачає не лише перевірку робіт на наявність плагіату, а й роз'яснювальну роботу — навчання здобувачів правилам цитування, академічного письма та методології наукового пошуку. Важливим аспектом є участь педагогів у розробці кодексів честі та етичних регламентів курсів, що робить ці документи «живими» інструментами, а не формальними паперами.

З іншого боку, активність студентства є визначальним фактором життєздатності антикорупційної системи. Здобувачі мають виступати не пасивними об'єктами виховання, а повноправними суб'єктами управління якістю освіти. Це реалізується через органи студентського самоврядування, які мають бути інтегровані в роботу комісій з питань академічної доброчесності. Участь здобувачів у формуванні культури доброчесності проявляється у принципі «рівний рівному», де самі студенти популяризують

цінності чесного навчання та засуджують практики списування чи купівлі робіт. Створення студентських антикорупційних ініціатив, проведення марафонів доброчесності та участь у моніторингу прозорості іспитів дозволяють сформувати середовище, де академічна нечесність стає репутаційно не вигідною.

Ефективна взаємодія викладачів і здобувачів можлива лише за умови атмосфери довіри та відкритого діалогу. Це передбачає створення безпечних каналів для повідомлення про порушення (whistleblowing) без страху перед переслідуванням, а також спільне обговорення етичних дилем, що виникають у процесі навчання чи досліджень. Тільки через спільну відповідальність та усвідомлення того, що якісна освіта є результатом спільних зусиль, можна досягти трансформації освітнього простору та викорінення корупційних ризиків. Таким чином, культура доброчесності стає не просто набором правил, а невід'ємною частиною професійної ідентичності майбутнього фахівця та інтелектуального капіталу викладача.

Удосконалення антикорупційної політики в сучасних закладах вищої освіти (ЗВО) потребує переходу від формального дотримання законодавства до створення реальних механізмів стримувань і противаг. Одним із пріоритетних напрямів є цифровізація та автоматизація управлінських процесів. Впровадження електронних систем документообігу та автоматизованих платформ для оцінювання знань мінімізує «людський фактор» і безпосередній контакт між викладачем та здобувачем у потенційно корупціогенних ситуаціях. Це включає розширення функціоналу систем типу Moodle або Google Classroom для проведення іспитів із використанням інструментів прокторингу та автоматичного розрахунку підсумкового рейтингу.

Наступним важливим кроком є реформування системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Необхідно посилити роль уповноважених осіб з питань запобігання корупції, забезпечивши їхню реальну незалежність від адміністрації ЗВО. Ефективним інструментом є запровадження регулярного

анонімного анкетування здобувачів та викладачів щодо проявів корупційного тиску, результати якого мають ставати підставою для кадрових рішень та перегляду внутрішніх процедур. Важливо інтегрувати європейські стандарти ESG у внутрішні положення про академічну доброчесність, чітко диференціюючи види порушень (плагіат, самоплагіат, фабрикація) та санкції за них.

Особливої уваги потребує фінансова прозорість та автономія. Удосконалення політики передбачає відкритість бюджетів університетів, оприлюднення кошторисів на закупівлі та витрат на розвиток інфраструктури. Це дозволяє громадськості та студентському самоврядуванню здійснювати ефективний контроль за розподілом коштів.

Нарешті, фундаментальним шляхом є трансформація академічної культури. Жодні нормативні обмеження не будуть дієвими без формування у здобувачів та викладачів стійкого несприйняття корупції як соціальної норми. Це досягається через обов'язкові курси з академічного письма, проведення тренінгів з етики та популяризацію історій успіху, досягнутих виключно завдяки власним зусиллям. Комплексне поєднання цих заходів дозволить створити середовище, де корупція стане не лише ризикованою, а й економічно та репутаційно не вигідною.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що антикорупція та академічна доброчесність у системі вищої освіти є ключовими умовами забезпечення якості освітніх послуг, легітимності результатів навчання та суспільної довіри до інституту освіти. Корупційні практики у діяльності закладів вищої освіти мають комплексний характер і зумовлюються як недосконалістю нормативно-правового регулювання, так і проблемами інституційного управління.

Академічна доброчесність розглядається не лише як сукупність етичних норм, а як елемент правового статусу учасників освітнього процесу, закріплений у законодавстві України. Формування культури доброчесності потребує системної роботи, що охоплює нормативне забезпечення,

організаційні процедури, контрольні механізми та освітньо-виховні заходи [3; 4].

У статті доведено, що формування культури академічної доброчесності є одним із найефективніших інструментів запобігання корупції у вищій освіті. Реалізація антикорупційної політики має ґрунтуватися на комплексному підході, що поєднує нормативно-правові, інституційні, організаційні та виховні заходи. Важливу роль у цьому процесі відіграють керівництво закладів вищої освіти, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти.

Перспективами подальших досліджень є аналіз ефективності конкретних антикорупційних інструментів у діяльності закладів вищої освіти, а також вивчення міжнародного досвіду формування доброчесного освітнього середовища з метою його адаптації до національних умов.

Література

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
3. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003.
5. Рекомендація ЮНЕСКО про етику штучного інтелекту (та суміжні настанови щодо вищої освіти). — ЮНЕСКО, 2021 (оновл. 2023). 40 с.
6. Transparency International. Global Corruption Report: Education. Routledge, 2013 (reprinted 2021). 442 p.
7. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Рекомендації щодо дотримання академічної доброчесності. Київ: НАЗЯВО, 2021. 38 с.
8. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв,

2019. URL:<https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-recomms-for-unis-SAIUP.pdf>

9. Баганець О. В. Реальний стан протидії корупції в Україні. Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі: матеріали V Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 9–10 груд. 2020 р.) URL: https://www.navs.edu.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zahodi/zbirnuki/2020/anty-korupc1_1.pdf

10. OECD. Integrity and Corruption in Education Systems: Strategies for Transparency. Paris: OECD Publishing, 2020. 112 p. URL:https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020_05

11. Європейський кодекс дослідницької доброчесності. Опубліковано в м. Берлін | Європейська федерація академій наук (All European Academies, ALLEA), червень 2023 р. Переклад українською мовою 2024. 23 с. https://allea.org/wp-content/uploads/2024_09_CoC2023-Ukrainian.pdf

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine “On education”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (Accessed 25 Feb 2026).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine “On Higher Education”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (Accessed 25 Feb 2026).

3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine “On Prevention of Corruption”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (Accessed 25 Feb 2026).

4. United Nations (2003), “Convention against Corruption”, available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16 (Accessed 25 Feb 2026).

5. UNESCO (2021), “Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence”, available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137> (Accessed 25 Feb 2026).

6. Transparency International (2013), Global Corruption Report: Education, Routledge, , London, UK.
7. National Agency for Higher Education Quality Assurance (2021), Rekomendatsii schodo dotrymannia akademichnoi dobrochesnosti [Recommendations for maintaining academic integrity], Kyiv, Ukraine.
8. Bakhrushyn, V. and Nikolaiev, Ye. (2019), “Methodological recommendations for higher education institutions to support the principles of academic integrity”, available at: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-recomms-for-unis-SAIUP.pdf> (Accessed 25 Feb 2026).
9. Bahanets' O. V. (2020), “The real state of combating corruption in Ukraine”, Realizatsiia derzhavnoi antykoruptsijnoi polityky v mizhnarodnomu vymiri: materialy V Mizhnar. nauk.- prakt. konf. [Implementation of state anti-corruption policy in the international dimension: materials of the V International Scientific-Practical Conference], Kyiv, Ukraine, available at: https://www.navs.edu.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirnuki/2020/anty-korupc1_1.pdf (Accessed 25 Feb 2026).
10. OECD (2020), “Integrity and Corruption in Education Systems: Strategies for Transparency”, available at: URL:https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020_05 (Accessed 25 Feb 2026).
11. All European Academies, ALLEA (2024), “European Code of Research Integrity”, available at: https://allea.org/wp-content/uploads/2024_09_CoC2023-Ukrainian.pdf (Accessed 25 Feb 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 02.03.26

Прорецензовано / Revised: 09.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 20.03.26